

TALEPUNKTER

Det talte ord gælder.

Talepunkter til samråd om almene plejeboliger.
Tirsdag den 19. marts 15.30-17.00.

Samrådsspørgsmål AH

Vil ministrene oplyse, om ministeriet i dag har et overblik over, hvor mange borgere der får afslag på visitation til en plejehjemsplads, og hvordan ministrene fremadrettet vil sikre, at svage og udsatte ældre altid kan visiteres til en plejehjemsplads?

Samrådsspørgsmål AÆ

Er det ministrenes vurdering, at der i dag er tilstrækkeligt gode muligheder for svækkede ældre til at komme på plejehjem, når de har behov for det?

Samrådsspørgsmål AØ

Hvordan vil ministrene sikre, at svækkede ældres mulighed for at komme på plejehjem, når de har brug for det, ikke bliver forringet på grund af en stram økonomi i kommunerne særligt i lyset af, at antallet af ældre over 80 år vil stige med en tredjedel frem mod 2025?

Tale

Tak for spørgsmålene og muligheden for at redegøre for de regler og muligheder, som kommunerne i dag har for at sikre den nødvendige kapacitet af plejeboliger i kommunen.

Jeg vil besvare de stillede spørgsmål, der vedrører det almenne plejeboligområde samlet.

Lad mig indledningsvis slå fast, at det er den enkelte kommune, der har ansvaret for at etablere det nødvendige antal plejeboliger, der lokalt er behov for.

Det er en opgave, som kommunen løfter ved løbende at vurdere, om antallet af plejeboliger modsvarer det behov, som de ældre i kommunen har for plejeboliger.

Mange kommuner har tidligere arbejdet ud fra at opnå en bestemt dækningsgrad af plejeboliger i forhold til antallet af ældre over 80 år i kommunen. Men det stigende antal af sunde leveår for ældre over 80 år har forrykket tidspunktet for, hvornår man har behov for en plejebolig. Kommunerne har på den baggrund måttet revidere deres tidligere forventninger på området.

Kommunerne har gode retlige og økonomiske rammer for at sikre et tilstrækkeligt antal plejeboliger.

Efter almenboligloven har kommunerne den fulde kompetence til at meddele tilsagn til etablering af det antal almenne plejeboliger, som kommunen vurderer er nødvendigt.

Kommunen kan vælge enten selv at opføre og drive plejeboligerne, eller den kan meddele tilsagn til en almen boligorganisation eller en selvejende institution, som så står for opførelse og drift af boligerne.

Langt hovedparten af anskaffelsessummen finansieres ved lånoptagelse, hvor de løbende ydelser finansieres via de ældres huslejebetaling og ydelsesstøtte fra staten. Kommunen betaler alene et mindre beløb i grundkapital.

Senest har regeringen forlænget perioden med nedsat kommunal grundkapital på 10 pct. af anskaffelsessummen til almene plejeboliger i endnu 2 år.

Så kommunerne har altså til opgave at sikre den nødvendige kapacitet og det har de også rammerne til at gøre. Og derudover har vi også plejeboliggarantien.

De ældres garanti for en plejebolig eller plejehjemsplads gælder, når kommunen har truffet beslutning om, at den ældre har behov for en plejebolig.

En sådan beslutning kan enten bero på, at den ældre ansøger om at flytte i en plejebolig, eller at pårørende til den ældre anmoder kommunen om at tilbyde den ældre en bolig. Det kan også forekomme, at kommunen via sit kend-

skab til den ældre foreslår, at den ældre flytter i en plejebolig.

Kommunen skal foretage en konkret individuel vurdering af, om den ældre har behov for plejeboligen. Kommunen skal vurdere den ældres behov ud fra en samlet vurdering af den ældres fysiske, psykiske, økonomiske, sociale og boligmæssige situation.

Der er således ikke i lovgivningen fastsat objektive kriterier for anvisning af en plejebolig til ældre.

Den individuelle vurdering indebærer, at det - udover de rent helbredsmæssige forhold - har betydning for vurderingen af den enkelte ældres behov, om den pågældende fx bor i en etagebolig, som er dårligt indrettet til den ældre, eller om den ældre er alene eller har en ægtefælle, som kan hjælpe vedkommende.

Vurderingen af de rent helbredsmæssige forhold afhænger også af, om den ældres situation bedre kan afhjælpes gennem andre tilbud i kommunen end en plejebolig. Dette afhænger i høj grad af, hvordan kommunerne har valgt at tilrettelægge deres samlede ydelser om pleje og omsorg for ældre.

Jeg synes, at det er rigtigt, at kommunerne har frihed til selv at tilrettelægge deres indsats, også fordi kommunerne er forskellige, og deres måde at organisere tilbuddene til ældre på kan være forskellige. Det skal der være plads til.

Der findes ikke samlede tal over, hvor mange afgørelser kommunerne træffer på området, og derfor findes der heller ikke samlede tal over, hvor mange borgere, der har fået et afslag på en plejebolig i kommunerne.

Hvis en kommune træffer en beslutning om at anvise den ældre en plejebolig, skal den ældre tilbydes boligen senest to måneder herefter. Det er den rettighed som omtales som plejeboliggarantien. Plejeboliggarantien gælder dog ikke, hvis den ældre ønsker en bestemt plejebolig efter reglerne om frit valg.

Den ældre har altså en lovmæssig ret til en plejebolig eller plejehjemsplads inden for 2 måneder, når kommunen har truffet beslutning om anvisning til en plejebolig.

Hvis den situation skulle opstå, at kommunen ikke i en aktuel sag råder over en plejebolig i kommunen at anvise til, kan kommunen efter reglerne om plejeboliggarantien købe pladsen i en anden kommune for at løse problemet.

Men jeg understreger, at dette bør kun ske i et akut tilfælde, hvor kommunen ikke råder over en egen plejebolig. Denne mulighed skal ikke anvendes som en ”buffer”, fordi kommunen ikke har sikret den tilstrækkelige plejeboligkapacitet i kommunen.

Plejeboliggarantien sikrer derfor, at svækkede ældre, der har behov for en bolig, får en sådan bolig – både nu og i fremtiden.

Kommunerne har som tidligere nævnt ansvaret for, at antallet af boliger matcher behovet og vi har plejeboliggarantien. Men lever kommunerne så op til det ansvar?

Det giver opfyldelsen af plejeboliggarantien en indikation på.

Danmarks Statistik opgør årligt tal over kommunernes opfyldelse af plejeboliggarantien. Det giver et indblik både i de aktuelle tal og udviklingen over årene.

Opgørelsen viser, at mellem 91 og 96 pct. af kommunerne i gennemsnit har anvist en plejebolig inden for 60 dage i perioden mellem 2011 til 2017.

Tallene viser også, at det kun er få kommuner, som over flere år ligger over de 60 dage. I 2015 overholdt 9 kommuner ikke plejeboliggarantien, og af disse var der kun 4, som i 2017 fortsat ikke overholder plejeboliggarantien.

Det vidner om, at plejeboliggarantien virker, og at kommunerne arbejder fornuftigt på området.

Derfor - når man spørger mig, om jeg tror, at kommunerne også i fremtiden kan løfte denne opgave - vil jeg sige: Ja, det både tror og forventer jeg.

Det bygger jeg på de rammer og muligheder, som kommunerne har for at kunne gøre dette. Det er det, der giver mig tiltro til, at kommunerne er i stand til at løfte opgaven med at tilvejebringe en tilstrækkelig kapacitet af plejeboliger også fremover.

Tak for ordet.